

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
PL 36, 00521
Helsinki
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Viite: UUDELY/1135/2025

Lausunto EE PV 3 Oy / European Energy Suomi Oy:n Tesjoen aurinkovoimahanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

European Energy Suomi Oy suunnittelee laajaa aurinkovoimama-alueetta Loviisan seudulle. YVA-lain edellyttämän nolla-vaihtoehdon lisäksi hankkeen muita vaihtoehtoja ovat 220 ha:n alue (VE1) ja 190 ha:n alue (VE2) Tessjöträsket-nimisen kosteikon ympärillä.

Lausuntonaan Östra Nylands Fågel- och Naturskyddsförening rf. esittää käsillä olevasta YVA-ohjelmasta seuraavan.

Uusiutuvaa energiaa tarvitaan enemmän kuin koskaan ennen, mutta sen rakentaminen ei saa kiihdyttää luontokatoa. Suunnitellun aurinkovoimama-alueen ympäröimä Tessjöträsket on Loviisan seudun ainoa sisämaahan kosteikko. Uudenmaan liiton selvityksissä Tessjöträsket on Itä-Uudenmaan ekologisen verkoston ydinalueita ja yksi korkeimpien prioriteettien kohteista. Tällaiset kosteikot lisäävät luonnon monimuotoisuutta ja elinympäristöjen vaihtelevuutta. Ne ovat monin paikoin kokonaan kadonneet tai häviämässä kuivatustoiminnan seurauksena.

Aurinkovoimalan toteutuessa Tessjöträsket jäisi paneelientien ja niitä ympäröivien korkeiden teräsvätkkoaitojen sisäpuolelle saarroksiin. Vain aitausten itäreunassa on molemmissa vaihtoehtoissa suunnitelmassa pitää auki eläimistölle noin 400 metrin levyinen kulkuaukko. Lisäksi molemmissa hankevaihtoehtoissa on kosteikon lounaisen reunan aitauksiin jätetty kapea ns. hirvikäytävä.

Östra Nylands Fågel- och Naturskyddsföreningin havaintojen mukaan Tessjöträsket on hirvieläinten tärkeä laidunalue. Aidattu kosteikko ja sinne johtava kapea käytävä tulisivat muodostamaan eräänlaisen sumpun, joka kerää myös epätoivottuja supikoiria ja mahdollisesti minkkejä kosteikolle. Näillä vieraspedoilla on negatiivinen vaikutus pesivään vesi- ja rantalinnustoon.

Jotta eläinten kiertoliike pitkin vätkkoaitoja ohjautuisi myös ulos, tarvitaan isompi alue avointa reunaa. Yhdistys ehdottaakin, että Drivanmalenin metsän vieritse pohjoiseen kulkeva kapea kieleke poistetaan hankkeen aluevarauksesta. Kieleke on varsin pienialainen muuhun hankealueeseen nähden eikä taloudellisesti (sähköntuotannollisesti) ratkaisevan merkittävä, mutta kun se aidataan ympäriinsä, se estää tehokkaasti eläinten liikkumisen. Alue on nyt matalaa taimikkoa, mutta Drivanmalenin metsään yhdistyneenä ja luonnontilaisena se tulisi olemaan merkittävä kulkuväylä sisään ja ulos kosteikolta.

Yhdistys ehdottaa, että tämä eläinten liikkumisen kannalta tärkeä metsäkaistale jätetään pois

hankealueesta. Se on hyvin helposti hahmotettavissa ja rajattavissa kapean tyvialueensa kohdalta pois molemmista vaihtoehtoista VE1 ja VE2.

Muilta osin yhdistys ei kuitenkaan kannata vaihtoehto 1:tä (VE1), koska se ei ota lainkaan huomioon viitasammakon elinehtoja. Viitasammakko kuuluu ns. tiukan suojelujärjestelmän lajistoon EU:ssa, ja sen lisääntymisalueiden hävittäminen on Suomessakin lailla kielletty (LsL 78 §).

Keväällä 2024 yhdistys teki lajista paljon havaintoja Tessjöträsketin koilliskulmauksen tulvapellon valtaojissa ja itse kosteikolla. Yksilöitä oli useita kymmeniä per kohde.

Viitasammakon tärkeät alueet tulee pysyttää kaiken rakennustoiminnan ulkopuolella.

Sen vuoksi yhdistys kannattaa vaihtoehto 2:ta (VE2), kuitenkin siten, että edellä mainittu eläinten kulkualue rajataan siitä pois. Mikäli rajaaminen VE2:sta on hanketeknisesti mahdotonta, ehdotuksemme muodostaa itsessään vaihtoehdon 3 (VE3).

Loviisassa 19.4.2025

Östra Nylands Fågel- och Naturskyddsförening rf.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, PL 36, 00521 Helsinki

UUDELY/1135/2025

Porvoon Seudun Lintuyhdistyksen (PSLY) lausunto YVA-ohjelmasta koskien European Energyn aurinkovoimalahanketta Loviisan Tesjoella

Loviisan Tessjotrasket tunnetaan Itä-Uudenmaan yhtenä parhaana sisämaan kosteikkona, jota leimaa avoimuus, loivapiirteiset rannat, vaihtelevat syvyysvyöhykkeet ja runsas ilmaversoiskasvillisuus. Tällaiset kosteikot lisäävät luonnon monimuotoisuutta ja elinympäristöjen vaihtelevuutta. Ne ovat monin paikoin kokonaan kadonneet tai häviämässä kuivatustoiminnan seurauksena. Tessjotrasketiä on yritetty kuivattaa vuosikymmenten ajan siinä kuitenkaan onnistumatta. Loviisan seudulla ei ole toista yhtä suurta sisämaakosteikkoa. YVA-selvityksien yhteydessä koko hankealueelta löydettiin 11 luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokasta luontokohdetta, ja hankealueen tärkein luontokohde on YVA-ohjelman mukaan Tessjotrasketin kosteikkoalue, ruokoluhta, jossa mm. havaittiin keväällä 2024 viitasammakoiden massaesiintymä. Tämä maakunnallisesti tärkeä Tessjotrasketin lintualue (ns. MAALI-alue) houkuttelee monipuolisen pesimälinnuston lisäksi muutonaikaisia suo- ja kosteikkolintuja ruokailemaan ja lepäämään hankealueen keskelle. Kuten YVA-ohjelmassakin mainitaan, kun vasta osa selvityksistä on tehty, alueella havaittiin yhteensä 58 lintulajia!

Uudenmaan liiton selvityksissä ekologisista yhteyksistä (2018) Tessjotrasket on Itä-Uudenmaan ekologisen verkoston ydinalueita ja yksi korkeimpien prioriteettien kohteista (Uudenmaan parhaat 20 %). Maakunnan ekologiset verkostot ovat jo heikentyneet ja lisäheikentämistä tulisi välttää. Ekologisen verkoston osalta aurinkopaneelien tieltä raivattava maa-ala ja näinkin laajan alueen aitaaminen kiistatta heikentävät ekologisia yhteyksiä.

Viitasammakon ja eri lepakkolajien lisäksi alueella on tavattu paljon erityissuojelua vaativia lintulajeja:

Luontoselvityksessä mainitaan hankealueen eläimistöön kuuluvaksi myös nisäkkäistä suurpedot kuten ilves, karhu ja todennäköisesti myös ahma.

Kuten edeltä käy ilmi, on Tessjotrasketin alue luontoarvoiltaan erittäin tärkeä kohde, ja varsinkin lintujen osalta lajikirjo on todella laaja korostaen alueen monimuotoisuutta. Itä-Uudellamaalla on useita aurinkovoimalahankkeita vireillä, näistä Tessjotrasketin luontoarvot ovat ylivoimaisesti korkeimmat. Tämän vuoksi on selvitettävä hyvin tarkkaan mitä haittavaikutuksia aurinkovoimalalla on

alueen luontoarvoihin, ja olisiko vaihtoehto 0 (VE0) järkevin eli että hanketta ei toteuteta ja priorisoidaan mieluummin muita Itä-Uudellamaalla vireillä olevia aurinkovoimalahankkeita.

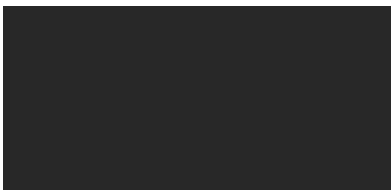
YVA-ohjelmassa ehdotetuista vaihtoehtoista vaihtoehto 1 (VE1) nähdään huomattavasti ongelmallisemmaksi kuin vaihtoehto 2 (VE2). Tämä siksi, että vaihtoehto 1 (VE1) kulkee osin nykyisen MAALI-alueen sisäpuolella ja se myös peittää osan alueen pohjoisosan peltomaista tulvivaa nurmialuetta, jossa on muuttoaikana esiintynyt runsaasti levähtäviä kahlaajia viitasammakoesiintymän lisäksi. Samoin vaihtoehto 1 (VE1) sulkee sisäänsä haavikkolehdon (metsälaki §10 mukainen kohde). Mielestämme vaihtoehto 2 (VE2), jossa koko MAALI-alue, tulviva peltoalue sekä haavikkolehto on rajattu pois hankealueelta, pitäisi olla ensisijainen tai pikemminkin ainoa selvitysvaihtoehto tuon vaihtoehdon 0 (VE0) lisäksi.

Suunnitelmassa aurinkovoimalan paneelit sijoittuvat nykyisen MAALI-alueen ympärille ”sulkien” MAALI-alueen kokonaan sisäänsä. Tämän vuoksi on ensiarvoisen tärkeää selvittää aurinkovoimalan vaikutus hankealueen sisällä olevaan ”eristettyyn” MAALI-alueeseen, eikä rajautua pelkästään vaikutusten arviointiin itse hankealueella. Ainakin seuraavat kaksi seikkaa tulee huomioida:

1. On erittäin tärkeää selvittää, onko aurinkopaneelilla vaikutusta lintujen (ja yleisemmin eläinten) esiintymiseen ja käyttäytymiseen paneelialueen sisään jäävällä MAALI alueella, toisin sanoen onko mahdollista, että paneelit häiritsevät MAALI-alueen lintuja (eläimiä). Selvitykseen tulisi sisällyttää kokemukset ja referenssit muualta sekä vaikutusten mahdollinen testaaminen tai todentaminen. Tämä on tärkeää saada mukaan YVA-selvitykseen.
2. Toinen erittäin tärkeä selvitettävä asia on, muuttuuko paneelialueen sisään jäävän MAALI-alueen vesitilanne aurinkovoimalan ja erityisesti sen perustamiseen sekä liikenteeseen liittyvien maanrakennustöiden myötä (esim. mahdollisia alueen kuivatusta tai täyttöä). On hyvin tärkeää, että arvioitaessa vaikutuksia pinta- ja pohjavesiin huomioidaan erityisesti vaikutukset aurinkovoimalan sisään eristykseen jäävään MAALI-alueeseen. Siksi mielestämme MAALI-alue on huomioitava aurinkovoimalan suunnittelussa ja varmistettava, että MAALI-alue jatkossakin pysyy luontoarvoiltaan tärkeänä luonnon monimuotoisuuden keitaana.

Luonnon monimuotoisuuden kannalta vaihtoehto 0 (VE0) on luonnollisesti paras. Jos voidaan osoittaa että aurinkovoimalan paneelit eivät häiritse lintuja (eläimiä), niin mielestämme vaihtoehdon 2 (VE2) mukaisen aurinkovoimalan rakentamisen edellytyksenä olisi suunnitella rakentaminen niin, että sen sisälle jäävän MAALI-alueen kosteikkomaisuus ennallistamalla paranisi nykyisestä (kuten se oli parhaimmillaan joskus 1990-luvulla, nythän esim. tuota tulvivaa peltomaista nurmialuetta on pyritty hiljattain kuivattamaan kaivamalla valtaojaa auki). Tämän voisi toteuttaa suunnittelemalla koko alueelle yhteinen vesitase sopivaksi sekä aurinkovoimalalle että kosteikolle (esim. kosteikon vesitilannetta ja tulvimista voisi ohjata laskuojaan asennettavalla säädettävällä pohjapadolla). Tällöin olisi mahdollista saavuttaa ns. ”win-win” tilanne, jossa uusiutuvan energian tuotannon lisäksi voitaisiin parantaa luonnon monimuotoisuutta sen tuhoamisen sijasta.

Porvoossa 22.4.2025,

Porvoon Seudun Lintuyhdistys PSLY (BirdLife Suomen paikallisyhdistys Itä-Uusimaalla)

LAUSUNTO**23.4.2025****Uudenmaan ELY-keskus**kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi**Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry****ASIA: Lausunto Loviisan Tesjoen aurinkovoimahankkeen YVA-ohjelmasta****Viite: UDELY/1135/2025****Hankkeen kuvaus**

Hankkeesta vastaavana toimiva European Energy Suomi Oy suunnittelee hankeyhtiönsä EE PV 3 Oy:n kautta Tesjoen aurinkovoimavoimahanketta Loviisan kaupunkiin, Tesjoen taajaman läheisyyteen sen eteläpuolelle. Aurinkopaneelikenttiä suunnitellaan ympäröimään Tessjoträsketiä, joka on aikanaan kuivattua entistä järveä. Tessjoträsketin alue on nykyisin maakunnallisesti tärkeä lintukosteikko (MAALI-alue). Hankealue on enimmäkseen metsää, josta suuri osa kasvaa entisillä pelloilla. Valtaosa alueesta on ojitettua suota. Aurinkovoima-alueen maaperä koostuu pääosin paksusta turvekerroksesta ja savesta. Happamien sulfaattimaiden esiintymistodennäköisyys on suuri lähes koko hankealueella.

Ulkoinen sähkönsiirto on suunniteltu toteutettavan 110 kV ilmajohtolla Fingridin suunnitteilla olevalle Skogbackan sähköasemalle Loviisaan. Suunnittelun ilmajohtoon pituus on noin 5,2 kilometriä. Se sijoittuu noin 4,2 kilometrin matkalla Caruna Oy:n Koria-Loviisa 110 kV -voimajohtolinjan ja Fingrid Oy:n Loviisan ydinvoimalasta lähtevien 400 kV voimajohtojen länsipuolelle ja noin 0,4 kilometrin matkalla Kymenlaakson Sähköverkko Oy:n Koria-Loviisa 110 kV -voimajohtolinjan länsi-/luoteispuolelle. Hankkeen sähkönsiirto on suunniteltu sijoittuvan samaan johtokäytävään edellä mainittujen johtojen kanssa, mutta hankkeen sähkönsiirrolle rakennetaan omat voimajohtopylväät, sillä suunniteltu ilmajohto ei mahdu olemassa oleviin pylväisiin. Voimajohtoon rakentaminen edellyttää olemassa olevan johtoaukean leventämistä.

Rakenteet

"Tesjoen hankkeessa on suunniteltu käytettävän kiinteitä aurinkopaneeleita, mutta tarkemmat suunnitelmat tarkentuvat hankkeen maaperätutkimusten edetessä. Aurinkopaneelien, telineiden ja niiden väliin jäävien alueiden mitat tarkentuvat jatkosuunnittelussa."

"Perustustapa valitaan maaperän laadun mukaan hankkeen tarkemmassa suunnittelussa. Lähtökohtaisesti perustustapana on ruuvi- tai putkipaalut, joita käyttämällä voidaan minimoida maanpinnan käsittely. Ruuvi- ja putkipaaluutus ei lähtökohtaisesti vaadi maanpoistoa, maanvaihtoa tai ojituksia." "Tesjoen hankkeessa paneelitelineet on tarkoitus paaluttaa mikäli mahdollista, ja käyttää paikallaan olevia tukirakenteita ja telineitä."

"Aurinkovoimaloiden rakentamista varten tarvitaan tieverkosto ympärivuotiseen käyttöön. Tiet ovat noin viisi metriä leveitä ja sorapintaisia. Myös paneelialueen ympärille rakennetaan osittain uutta tiestöä pelastusviranomaisen toiveiden mukaisesti." "Uutta tiestöä tarvitaan noin 19 kilometriä vaihtoehdossa VE1 ja noin 18 kilometriä vaihtoehdossa VE2." "Aurinkovoima-alueiden tiestön rakentamista varten tehdään maanmuokkausta ja massanvaihtoa."

"Hankkeen sisäisen sähkönsiirron rakenteet koostuvat maakaapeleista, vaihtosuuntaajasta eli invertteristä, muuntajista, sähköasemasta ja akkuvarastosta."

Arvioitavat vaihtoehdot

Hankealueen kokonaispinta-ala on vaihtoehdossa VE1 enintään noin 220 hehtaaria ja se mahdollistaa kokonaisteholtaan noin 270 MWp:n suuruisen aurinkovoima-alueen rakentamisen, jonka tuotanto olisi n. 260 GWh/v. Hankealueen kokonaispinta-ala on vaihtoehdossa VE2 enintään noin 190 hehtaaria ja se mahdollistaa kokonaisteholtaan noin 230 MWp:n suuruisen aurinkovoima-alueen rakentamisen, jonka tuotanto olisi n. 220 GWh/v. Lisäksi tarkastelussa on VE0, jossa hanketta ei toteuteta.

- YVA:ssa tarkasteltavista hankevaihtoehdoista laajempi eli VE1 sijoittuu osittain maakunnallisesti tärkeä lintualueen (MAALI) ja viitasammakoiden soidinalueen päälle. Jatkotarkastelussa vaikutukset tarkentuvat, mutta jo tässä vaiheessa näyttää selvältä, että ainakaan VE1 ei ole toteuttamiskelpoinen. Vaihtoehdon VE2 rajauksessa on hieman paremmin huomioitu Tessjöträsketille sijoittuva viitasammakoiden esiintymisalue ja MAALI-

alueen rajausta (Tessjotrasket/Tavastas) sekä myös arvokkaaksi luontokohteeksi (luokka 1: lakikohde) määritelty rajausta Tessjotrasketin alueella.

- Molemmat tarkasteltava hankevaihtoehdot ovat erittäin laajoja ja ympäröivät arvokasta lintukosteikkoa lähes joka puolelta. YVA:ssa olisi ollut tarpeen tarkastella vaihtoehtona myös selvästi pienempää hanketta.

Luonnon monimuotoisuus

Hankkeen kannalta merkittävin luonnon monimuotoisuuskeskittymä on suunnittelualueen keskellä sijaitseva, paneelientien ulkopuolelle rajattu, Tessjotrasketin maakunnallisesti tärkeä lintualue (MAALI), jolla on hankkeen luontoselvityksen mukaan myös merkittävä viitasammakoesiintymä. Viitasammakko on EU:n luontodirektiivin IV(a) -liitteen mukaisesti tiukasti suojeltu laji, jonka lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen on kielletty.

- YVA:n tärkeimpiä tavoitteita tulee olla MAALI-alueeseen kohdistuvien vaikutusten tunnistaminen ja haittojen lieventämiskeinojen kattava arviointi.
- Merkittävän linnustoalueen ympärillä riskin muodostaa paneelien heijastevaikutus (ns. järvi efekti), joka voi erehdyttää lintuja luulemaan paneelientettä vesistöksi ja aiheuttaa törmäyksiä. YVA:ssa on arvioitava keinoja tämän välttämiseen.
- Paneelientien luonnonmukaisen pohjakasvillisuuden säilyttäminen ja maanmuokkauksen välttäminen on tärkeää. YVA:ssa olisi syytä esittää keinoja alueen kasvillisuuden hoitoon luonnon monimuotoisuutta tukevalla tavalla. Rakentamisen yhteydessä on oltava suunnitelma vieraslajien leviämisen estämiseksi.
- YVA:ssa on syytä arvioida mahdollisia kompensatiotoimia, joilla hankkeen aiheuttamia luontohaittoja voitaisiin kokonaisuutena lieventää. Erityisesti tässä hankkeessa olisi perusteltua selvittää mahdollisuuksia parantaa hankealueen keskelle jäävän MAALI-kosteikon olosuhteita linnuston kannalta.
- Koska tutkimustieto aurinkopaneelientien vaikutuksista luonnon monimuotoisuuteen on edelleen hyvin puutteellista, näin laajaan ja herkälle alueelle sijoittuvaan hankkeeseen olisi syytä yhdistää linnusto- ja hyönteisvaikutusten seuranta.

Ekologinen verkosto

"Itä-Uudenmaan ekologinen verkosto kulkee hankealueen läpi ja Uudenmaan liitto on määritellyt julkaisussaan, että hankealue sijoittuu korkeimman 20–40 % joukkoon tasoitettujen luontoarvopiirteiden esiintymistasossa (Uudenmaan liitto 2018). Hankealueelle sijoittuu Uudenmaan Zonation-priorisoinnin mukaisia korkeiden prioriteettien alueita (Uudenmaan parhaimmat 20–40 %). Hankealueen keskelle (kuitenkin hankealueen rajojen ulkopuolelle) jäävä Tessjöträsket on määritellyt priorisoinnissa luonnon ydinalueeksi." "Lisäksi on huomioitava, että maakunnallisesti tärkeä lintualueet (MAALI) ovat hyviä indikaattoreita ekologisesti merkittävistä kohteista. Hankealue rajautuu Tessjöträsketin MAALI-alueeseen, joka on merkittävä ekologinen kohde ja osa Itä-Uudenmaan ekologista verkostoa. Uudenmaan liiton mukaan Uudenmaan ekologiset verkostot ovat jo heikentyneet ja lisäheikentymistä tulisi välttää."

- Elinympäristöjen laadun heikkeneminen, pinta-alan pieneneminen ja ekologisen kytkeytyneisyyden heikkeneminen maankäytön muutosten seurauksena on globaalisti tärkein lajiston ja luontotyyppien uhanalaistumista aiheuttava tekijä. Tesjoen aurinkovoimahankkeen sijainti on luonnon kannalta riskialtis.
- Lähtökohtaisesti suuren aurinkovoimahankkeen sijoittaminen metsämaalle, laajan ja yhtenäisen metsäalueen keskelle, on ekologisten verkostojen kannalta haitallista ja edistää luonnon pirstoutumista.
- YVA:ssa on arvioitava ja varmistettava alueen ekologisen verkoston ja yhteyksien toimivuus. Aidattavaa paneelikenttää on tarkoitus rakentaa useita kilometrejä ja hevosenkengän muotoinen paneelialue sulkisi sisäänsä yhden itäisen Uudenmaan arvokkaimmista lintukosteikoista. Ei riitä, että etelään jätetään aitaamatta yksi riistakäytävä. Eläinten kulkuyhteydet on turvattava alueelta joka suuntaan, myös länteen ja pohjoiseen.
- Poistamalla hankealueesta Tessjöträsketin MAALI-alueen kaakkoispuolisen Högnäsbackeniin ulottuvan kapean suikaleen, melko vähäinen paneelikenttien pienentäminen mahdollistaisi huomattavasti suunniteltua laajemman yhteyden säilymisen MAALI-alueen ja sen itäpuolisten metsäalueiden välillä, mikä turvaisi ekosysteemin toimintaa. Tämä vaihtoehto olisi syytä huomioida YVA:ssa.

Maaperä ja vedet

"Hankealue on valtaosaltaan ojitettua suota ja alueen maaperä koostuu paksusta turvekerroksesta ja savesta. Aurinkovoima-alueen suot ovat ojitettuja kuusi- ja mäntyvaltaisia turvekankaita."

Mäntyvaltaiset turvekankaat ovat Stormossenin reuna-alueilla, aurinkovoima-alueen itä-osissa. Stormossenin ojitettu alue on osin muuttunut nevasta isovarpurämeeksi. Suon keskellä on ojittamaton alue, joka on rahkarämemuuntumaa. Stormossenia lukuun ottamatta, ojitus on hävittänyt suokasvillisuuden aurinkovoima-alueen turvekankailta.”

”Alueelle tullaan laatimaan vesienhallintasuunnitelma, jossa esitetään ratkaisut myös rakentamisen aikaiseen vesienhallintaan. Alueen kuivatuksessa tullaan hyödyntämään olemassa olevaa ojastoa. Nykyiset sarkaojat tullaan osittain salaojittamaan ja alueella voidaan hyödyntää säätösalojitusta tai muuta ratkaisua, jotta pohjaveden taso voidaan säilyttää mahdollisimman lähellä nykytilaa. Alueen keskellä sijaitsevan kosteikon vesitasapaino pyritään säilyttämään mahdollisimman lähellä nykytilaa. Vesienhallintasuunnitelmassa huomioidaan mahdollinen vesien käsittelytarve.”

- Vesienhallintatoimenpiteiden on oltava kunnossa jo ennen rakennustöiden aloittamista ja rakennusaikaiset haitalliset vesistö päästöt estettävä.
- Hankealueen paksuturpeiset (entiset) suot ovat merkittävä maaperän hiilivarasto, jonka purkautuminen ilmakehään tulee ojitusten aiheuttaman kuivumisen seurauksena jatkumaan vaikka hanke ei toteutuisi. Hajoava turve aiheuttaa myös kiintoainepäästöjä vesistöihin. YVA-ohjelman mukaan pohjaveden taso on tarkoitus säilyttää mahdollisimman lähellä nykytilaa. YVA:ssa on syytä arvioida myös keinoja, joilla aurinkovoimahankkeen yhteydessä olisi mahdollista parantaa alueen luonnon tilaa, turvata maaperän hiilivarastoa ja lieventää ojitusten aiheuttamaa haittaa veden pintaa nostamalla ja suoluontoa ennallistamalla.
- Alueen vesienhallinnan suunnittelun yhteydessä olisi hyvä arvioida mahdollisuuksia parantaa hankealueen keskelle jäävän MAALI-alueen kosteikon tilaa linnuston kannalta.
- Tapio Oy on selvittänyt aurinkovoimaloiden vesienhallintaa ja luontovaikutuksia turvetuotannosta poistuvilla alueilla. Tapion laatimaan raporttiin koostettu tieto alan parhaista käytännöistä sopii suurelta osin sovellettavaksi myös Tesjoen aurinkovoimahankkeen vaikutusten arviointiin. Raportti (Aurinkovoimaloiden vesienhallinta ja luontoteot turvetuotannosta poistuvilla alueilla. Tapion raportteja 78.) on ladattavissa osoitteessa <https://tapio.fi/julkaisut-ja-raportit/aurinkovoimaloiden-vesienhallinta-ja-luontoteot-turvetuotannosta-poistuvilla-alueilla/>

YVA-ohjelman mukaan happamien sulfaattimaiden esiintymistodennäköisyys on suuri lähes koko hankealueella.”YVA-menettelyn yhteydessä ei ole tarkoitus tehdä maaperänäytteiden tutkimusta, eikä happamien sulfaattimaiden selvitystä. Tarvittaessa happamien sulfaattimaiden selvitys

maaperänäytteineen tehdään hankkeen jatkosuunnittelussa, kun rakennettavat alueet ja perustamistavat ovat paremmin tiedossa.”

- Kuten edellä otsikon Rakenteet alla kuvataan, aurinkovoimala edellyttää mittavia rakentamisoperaatioita (teitä, muuntajarakennuksia, akkuvarastoja, paneelien perustuksia jne.), joissa kajotaan laajasti maaperään. Sulfaattimaiden esiintyminen hankealueella on selvitettävä YVA:ssa kattavasti ja sulfaattimaiden möyrimisestä aiheutuvat happamat vesistöpäästöt on ennaltaehkäistävä ennen maaperään kajoamista vaativiin rakennustoimiin ryhtymistä.

Ilmasto

Liian voimakkaiden hakkuiden ja metsäkadon aiheuttama hiilinielujen romahdus on tehnyt viime vuosina Suomen maankäyttösektorista hiilinielun sijasta ilmastonmuutosta kiihdyttävän päästöjen lähteen. Vaikka aurinkovoimalla tuotetaan vähäpäästöistä sähköä, luonnon hiilinielujen ja -varastojen pienentämiseen ei ole varaa. Sähkön kulutuksen valtava kasvu uusien sähköä käyttävien teollisten investointien kuten datakeskusten seurauksena johtaa siihen, että uusi vähäpäästöinen sähköntuotanto ei välttämättä korvaa vanhaa suuripäästöistä tuotantoa vaan tulee sen rinnalle kattamaan sähkön halvan hinnan synnyttämää uutta kysyntää. Aurinkovoiman rakentamisen aiheuttamaa metsien ja maaperän hiilinielujen ja -varastojen heikentämistä ei siis välttämättä saada kompensoitua aurinkovoiman hyödyillä vaan kokonaisuutena sähkönkulutuksen kasvaessa myös päästöt kasvavat. Aurinkovoimalat on suunniteltava siten, että niiden haitalliset vaikutukset metsien ja maaperän hiilinieluihin ja -varastoihin ovat mahdollisimman pienet.

- Tesjoen hankkeessa erityisen merkittävää on hankealueen paksun turvekerroksen kehitys. YVA:ssa on arvioitava mahdollisuuksia turpeen hajoamisen hidastamiseen ja maaperän hiilipäästöjen hillitsemiseen.

Yhteystiedot: [REDACTED] sposti: uusimaa@sll.fi

Helsingissä 23.4.2025,

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry

Uudenmaan ELY-keskus**MUISTUTUS****23.4.2025**kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi**Muistuttaja: Loviisan kulttuuri- ja ympäristöliike ry****ASIA: Loviisan Tesjoen aurinkovoimahankkeen YVA-ohjelmasta**
Viite: UDELY/1135/2025

Tesjoen aurinkovoimahanke oli alkuperäisen suunnitelman mukaan huomattavasti suurempi, noin 300 hehtaaria, ja täysin yhtenäinen. Hankealuetta on alustavien tietojen keruun jälkeen kutistettu, mutta edelleen hankealue on mittava. Molemmat arvioitavat hankealuevaihtoehdot ovat noin 200 hehtaarin laajuiset. Näin on siitä huolimatta, että hanke sijoittuu maakuntakaavassa merkitylle luontokäytäväalueelle ja maakunnallisesti arvokkaalle lintualueelle. Muistutamme, että olemme nyt Itäisen Uudenmaan alueella, jossa luontoyhteydet ovat jo tällä hetkellä erittäin heikot. Aurinkovoimala-alueet halutaan vieläpä aidata ihmisten asiattoman liikkumisen vuoksi, mutta samalla estyy myös eläinten välttämätön liikkuminen.

Hankealueen muodonmuutos lintualueita ympäröiväksi saartorengastyypiksi 200 hehtaarien paneelialueeksi ei ole suotavaa. Meillä ei ole paneelien heijastevaikutuksista tietopohjaa, jota soveltaa tällaisen laajan aurinkopaneelikentän ja sen erityisesti muuttolinnuille haitallisen paneelisuuntauksen vaikutuksesta Suomessa. Emme myöskään luovuta tätä maakunnallisesti tärkeää lintualueitamme aurinkovoiman järvikangastusvaikutuksen (lake effect) koekentäksi, jolta käydään laskemassa paneeleihin törmänneitä kuolleita lintuja.

Hankealue on tunnistettu arvokas osa yhtenäistä metsä-, suo- ja kosteikkoluontoa, jolla liikkuu myös suurriistaa ja –petoja (karhu, ahma, ilves, susi). Alueen merkitys luontoalueena ja luontokäytävänä on eittämätön. Alueen arvon mukaista olisikin perustaa sinne luonnonsuojelualue, joita ei Loviisan manneralueella ole yhtään liikaa suhteessa maamme ja maapallomme suojelualueavoitteeseen. Olemme siis vaihtoehdon VE0 kannalla jo tähän mennessä tiedossa olevien ja myös hankkeen tunnistamien luontoarvojen vuoksi. Lähtisimme edelleen ennallistamaan tätä soista pelto- ja metsäaluetta.

Tähän mennessä hanke- ja kosteikkoalue on saanut kehittyä suhteellisen rauhassa noin 30-40 vuotta ja niinpä luontoarvot ovat lisääntyneet sitten 1990-luvulta, mutta nyttemmin maaomistajien tekemät pelto-ojien uudelleen avaukset ja perkaukset ovat heikentäneet alueen vesiolosuhteita. Alueella oleva kosteikko kuivuu ja viitasammakoiden elin- ja lisääntymisalue heikkenee. Kysymmekin, tavoitellaanko hankealueella edelleen tuota alkuperäistä 300 ha voimala-aluetta luonnon kustannuksella? Ilmastovaikutukset kuivuvalta suomalta ovat ainakin Suomen ilmastotavoitteiden kannalta haitalliset. Alue

tarvitsee lisävettä, ei kuivausta. YVA:n ilmastovaikutusarvioon on syytä sisällyttää myös hajoavan turvemaaperän hiilipäästöt ja toivomme tässä vertailua alueen ennallistamiseen.

Lisäksi muistutamme, että tähänkin hankkeeseen liittyvän Skogbackan-sähköaseman rakentamiseen tehdyissä luontoselvityksissä löydettiin johtokäytävien reuna-metsäalueilta liito-oravahabitaatti. Tämäkin metsä ehdittiin hävittää avohakkuilla ennen kuin kartoituksen tulokset saatettiin julkisiksi. Siksi katsomme, että koiran kanssa tehtävät liito-oravakartoitukset ovat tarpeellisia myös tämän hankkeen johtokäytäväalueella.

Tarpeen ovat myös hyönteis- kasvi- ja sieniselvitykset ja lepakkokartoitukset ajallisesti ja alueellisesti laadukkaasti, nämä biologian osa-alueet hyvin hallitsevien kartoittajien toimesta. Alueelta on tehty myös harvinaisempien kevätsienten löydöksiä, joita ei valitettavasti ole viety luontotietokantoihin.

Mikäli kaikesta jo tässä vaiheessa kertyneestä palautteesta ja luontokartoitustiedosta huolimatta tässä YVA-prosessissa aiotaan jatkaa, vaadimme alueen luontoarvojen perusteellisia kartoittamista. Muutaman päivän tarkastelut eivät ole riittäviä. Esim. harvalukuisten pöllöjen havainnointi vaatii jopa ympärivuotista kartoitusta. Myös alueen muutonaikaisen arvon määrittely ei voi olla muutaman päivän havaintojakson varassa.

Muistutamme, että niin luonto- kuin metsänkadon torjunta on yhteinen kansainvälinen tehtävä, jonka Suomi on hyväksynyt. Kun haluamme tuottaa energiaa, sitä ei pidä tuottaa luonnon kannalta arvokkailla alueilla. Suomalaista luontoa voi suojella vain Suomessa, mutta muuttolintujen suojelulla on meille myös kansainvälinen velvoittavuus.

Loviisan kulttuuri- ja ympäristöliike ry

Viite: UUELY/1135/2025

Mielipide Loviisan Tesjoen aurinkovoimahankkeen YVA-ohjelmasta

Linnusto

Ottaen huomioon hankealueen laajuus, selvityksiin käytettyä aikaa ei voi pitää riittävänä. Pöllöistä mainitaan, että selvitykset tullaan tekemään kahden päivän/yön aikana. Pöllöjen pesintään vaikuttaa oleellisesti myyrätilanne ja pöllöt saattavat jättää pesinnän väliin jonakin vuonna, mikäli myyrätilanne on huono. Ainakin pöllöjen osalta olisi hyvä käyttää aikaa useampi vuosi.

Tessjöträsket on maakunnallisesti tärkeä lintualue ja sen ympäröimistä aurinkopaneeleilla ei voi pitää hyvänä ajatuksena mm. heijastevaikutuksen takia. Lintuperspektiivistä alue tullee näyttämään vesistön ympäröimältä kosteikolta ja lintujen loukkaantuminen sekä menehtyminen paneeleihin törmäyksen seurauksena on hyvin todennäköistä.

Maan muokkaaminen, teiden levennys ja uusien rakentaminen, uudet huoltotiet, paneelien pystytys, kasvuston ylläpitoraisuus jne – nämä kaikki tulevat vaikuttamaan luontoon ja linnustoon häiriötekijänä. Osa näistä tapahtuu kertaalleen, mutta osa häiriöistä on toistuvaa. Esim. huoltotyöt ja kasvuston raivauksen voidaan myös arvioida vaikuttavan mahdollisesti paneelientällä pesimään alkaneeseen linnustoon. Paneelientän sirinä vaikuttanee myös jollakin tapaa linnustoon.

Muut eläimet

Selvityksissä on todettu alueen olevan viitasammakoiden soidinalue ja ojia syvennetyn. Viitasammakoiden elinolojen heikentäminen tulee lopettaa jo ennen YVAa.

Aurinkovoimalan toteutuessa eläimistö kärsii jälleen pienentyneestä elinalueesta.

Hankealueen lähistöllä, Tien E18 ja Saaristotien välillä on suoritettu viime vuosina laajoja hakkuita sekä kaupungin omistamilla että yksityismailla. Lisäksi Loviisan kaupungin ja Fortumin välinen hiljattainen maakauppa n. 300 ha tullee realisoitumaan jonkinlaisena energiarakentamisena jollakin aikavälillä ja vaikuttavan elinalueeseen. Pedoista susireviiri on vain muutaman kilometrin päässä hankealueesta ja ilveksistä alueella on runsaasti havaintoja. Aidattu alue on eläinten elinpiiristä lopullisesti pois ja uudet tiet heikentävät sitä. Aurinkovoimahanke alueita on Loviisassa nyt runsaasti ja jokainen niistä supistaa eläinten elinalueita, kuten myös lähellä sijaitseva Atomitien uusi linjaus.

Luontokokemus ja mahdollisuus liikkua luonnossa

Alueella liikkuvien ihmisten luontokokemus heikkenee pysyvästi myös rakentamisvaiheen jälkeen; metsämaiseman sijaan on leveää tietä, aidattua aluetta, paneelientettä, johdinkäytävää ja huoltoliikennettä.

YVA:ssa olisi mielestämme syytä ottaa huomioon erityisesti linnusto, muut eläimet ja eliöt sekä luonto.